

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Oblastní pracoviště

Ústí nad Labem

Inspekční zpráva

Základní umělecká škola Štětí, Horova 26

Horova 26, 411 08 Štětí

Identifikátor: 600 081 893

Zřizovatel: Město Štětí, Mírové náměstí 163

Školský úřad, Na valech 525, 412 91 Litoměřice

Termín konání orientační inspekce: 16. a 17. října 2000

Čj.	081 362/00-04034
Signatura	of2ku108

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Základní umělecká škola (dále ZUŠ) byla založena v roce 1959 jako Hudební škola a je od 1. ledna 1995 školou s právní subjektivitou. Dle Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení (čj. 39/1999) je ZUŠ vedena pod názvem Základní umělecká škola Štětí, Horova 26. Výuka je určena převážně žákům základních škol spádové oblasti Štětí.

OBOROVÁ STRUKTURA ZÁKLADNÍ UMĚLECKÉ ŠKOLY

Ve školním roce 2000/2001 je ve škole vyučováno 120 žáků hudebního oboru (dále HO) a 51 žáků výtvarného oboru (dále VO). Literárně-dramatický obor nebyl v tomto školním roce otevřen.

Vzdělávací program žáků je stanoven Vyhláškou č. 292/1991 Sb., o základních uměleckých školách.

Výuka HO je realizována podle učebních plánů, které byly schváleny MŠMT ČR (čj. 18.418/1995-25). Žáci oboru jsou vzděláváni v přípravném a základním studiu (hra na klavír, housle, zobcovou flétnu, příčnou flétnu, klarinet a akordeon).

Obsah vzdělávání VO vychází ze Vzdělávacího programu výtvarného oboru základních uměleckých škol, který byl schválen MŠMT ČR dne 26. dubna 2000 pod čj. 15 865/2000-22 s platností od 1. září 2000 a postupuje podle alternativního přístupu č. 5 „Mosty mezi výtvarným projevem dětství a dospívání“, který na základě výtvarného projevu rozvíjí citlivost, zvědavost, tvořivost, empatii a etické cítění žáků a z části také podle přístupu č. 7 „Duchovní a smyslová výchova“, který může pomoci handicapovaným dětem poznat vlastní identitu a následně pochopit i vlastní roli v životě.

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVÁNÍ

Hudební obor (HO)

Obsah i organizace vzdělávání v HO se řídí učebními plány a dosud platnými osnovami. Všichni vyučující individuální nástrojové výuky mají v třídních knihách uvedeny studijní plány žáků. Tyto plány jsou zpracovány v různém rozsahu. Většinou však obsahují přehled studijního materiálu pro daný školní rok, pouze částečně i stanovené výukové cíle.

Z celkového počtu týdenních vyučovacích hodin je v HO 92 % odučeno učiteli s odbornou i pedagogickou způsobilostí. Bez odborné a pedagogické způsobilosti je vyučována hudební nauka (dále HN) a sborový zpěv.

Převážná většina interních i externích pracovníků je odborně způsobilá pro výuku hry na dechové hudební nástroje, avšak zájem žáků o studium některých dechových nástrojů je menší (vyjma hry na zobcovou flétnu). Následně dochází k nerovnoměrnému naplnění vyšších ročníků a žáci často po absolvování třetího ročníku studia odchází. Přestože vedení spolu s učiteli pravidelně pořádá koncerty pro místní školy, ve kterých jsou žáci základních škol seznamováni s hudebními nástroji vyučovanými na ZUŠ, má v současné době HO pouze jednoho žáka druhého stupně základního studia. Založení školního pěveckého sboru, včetně instrumentální skupiny, velmi pomohlo prezentaci školy na veřejnosti, avšak pro další rozvoj sboru chybí systematická hlasová výchova.

Prostorové podmínky oboru jsou poměrně dobré, velikost učeben je výrazně rozdílná

a vychází z celkové dispozice objektu. Dostatečné jsou i prostory pro kolektivní výuku HN i pro výuku sborového zpěvu. Škola má k dispozici také menší sál s kapacitou cca 40 míst a k větším prezentacím školy využívá sál místního kulturního domu. Vybavení učeben nábytkem a učebními pomůckami (zejména hudebními nástroji) odpovídá současným finančním možnostem. Učebna HN je dostatečně vybavena audio a videotechnikou.

Psychohygienické podmínky výuky jsou dobré, v jedné hospitované hodině však nebylo zajištěno dostatečné větrání učebny.

Kvalita vzdělávání v HO byla hodnocena na základě šesti hospitací u pěti vyučujících. Stavba inspekci navštívených hodin byla standardní, vyučující průběžně používají osvědčené studijní notové materiály (zejména školy a etudy). Nižší ročníky mají často dělené lekce (dvakrát týdně), což umožňuje vyučujícím lepší kontrolu domácí přípravy žáků. V navštívených hodinách však někteří žáci domácí přípravu podcenili, což bylo evidentní z neúměrně dlouhé doby potřebné ke zvládnutí uloženého učiva. Průběžné hodnocení v hodinách rovněž často nekorespondovalo s předvedenými výkony. Příčiny tohoto stavu jsou v málo účinné motivaci žáků, v nízké důslednosti a náročnosti při kontrole i hodnocení zadaných úkolů.

Vstřícná atmosféra i dostatečná názornost výuky, zvláště při řešení náročnějších technických problémů nebo při zadávání nových úkolů, charakterizovaly všechny hospitované hodiny.

Od poslední inspekce je výrazným úspěchem školy zavedení nových forem kolektivních vokálních a instrumentálních činností žáků, které výrazným způsobem umožňují uplatnění při prezentaci školy na veřejnosti.

Kvalitu vzdělávání hudebního oboru hodnotí inspekce jako velmi dobrou.

Výtvarný obor (VO)

Základem organizace vzdělávání je kolektivní vyučování, které vychází z individuálního vedení žáka ve skupině. Podle předložené dokumentace bylo v době konání inspekce vyučováno ve čtyřech skupinách přípravného, prvního a druhého stupně základního studia. Organizace vzdělávání je v souladu s Vzdělávacím programem schváleným MŠMT ČR.

Odborně i pedagogicky způsobilá učitelka postupuje podle dvou výše jmenovaných alternativních přístupů (č. 5 a 7).

Předložené tematické plány jsou rozpracovány do vhodně zvolených postupných kroků. Jako celek koncipovaná témata respektují věkové složení vyučovaných skupin i rozdílné schopnosti a dovednosti žáků. Příprava na vyučování je systematická, plánované námětové celky vycházejí z osobní zkušenosti dítěte se zaměřením na různé pojmání způsobů řešení zadaných úkolů.

V průběhu hospitací výuka probíhala ve specializované učebně se sklápěcími stoly, ve které je rovněž umístěn grafický lis pro tisk z hloubky, sklad výtvarného materiálu, příruční knihovna i archiv žákovských prací. Žáci při vyučování používali pouze školní učební pomůcky.

S přihlédnutím na stávající počty žáků ve skupině je učebna i přiléhající další místnost s vypalovací pecí, která je využívána pro předmět plastické vyjadřování – modelování, malá. Chybí například potřebný odstup od zobrazovaného reálu i od výtvarné realizace. Vedení školy tuto skutečnost akceptuje, neboť jsou naplánovány větší úpravy pracovního prostředí oboru.

Kvalita vzdělávání byla hodnocena na základě hospitací ve dvou tříhodinových lekcích a návštěvou instalace výstavy zdařilých výtvarných prací žáků v místní knihovně.

Ve zhlédnutých hodinách žáci pracovali v rámci rozpracovaných výtvarných řad (Naše škola, třída – žáci přípravného a prvního ročníku, Herbář – žáci čtvrtého až šestého ročníku prvního stupně). Frotáže různých struktur povrchů školy a třídy, vytvořené v předchozí hodině,

umísťovali mladší žáci na společné (skupinové) práce. Znovu si vybavovali pocity vyvolané prostředím školy i učebny a osobitě prožívali práci ve skupině, týmu. Žáci vyšších ročníků druhého oddělení pracovali podle studijních návrhů (rostlinné motivy) na barevném řešení textilní voskové batiky. Ve sledovaných lekcích nebyly práce dokončeny a bude na nich pokračováno.

V průběhu hodin měli žáci dostatečný prostor pro uplatnění osobitých výtvarných výpovědí, učitelka průběžně sledovala rozvoj jejich dovedností při používání vyjadřovacích prostředků, byly respektovány základní výtvarně-technické postupy, ve všech hodinách žáci aktivně plnili zadané úkoly. Výsledné práce žáků byly přiměřené jejich věku, individuálním dispozicím i různým výtvarným zkušenostem. Výchovně-vzdělávací cíle stanovené na základě plánovaných postupných kroků byly ve sledovaných vyučovacích jednotkách splněny. Archiv výtvarných prací žáků je veden.

V době konání inspekce se VO, spolu s rodiči žáků, připravoval a také odjel na tematický zájezd do Německa. Česká školní inspekce velmi pozitivně hodnotí pořádání těchto příležitostných zájezdů sloužících ke konkrétní inspiraci, pro další zpracování formou výtvarné řady nebo projektu.

Kvalitu vzdělávání výtvarného oboru hodnotí inspekce jako velmi dobrou.

Hodnocení kvality vzdělávání

Vzhledem ke vzdělávacímu programu a k podmínkám, ve kterých výuka sledovaných oborů probíhá, jsou plánování a příprava na vyučování hodnoceny jako velmi dobré. Personální podmínky výuky jsou výborné. Materiální a psychohygienické podmínky jsou na průměrné úrovni. Organizace vyučování v hospitovaných hodinách, použité formy, metody práce, motivace, hodnocení, úroveň komunikace mezi žáky navzájem a interakce učitel – žák jsou hodnoceny velmi dobře.

Kvalita vzdělávání obou vyučovaných oborů je velmi dobrá.

HODNOCENÍ KVALITY ŘÍZENÍ

Plánování

Při dlouhodobém i střednědobém plánování se vedení školy zaměřilo především na oblast výchovně-vzdělávací a vycházelo z aktuálního stavu, tj. ze stávajícího počtu učitelů a složení pedagogického sboru. Za prioritu považuje vedení školy hledání dalších možností zvýšení zájmu o studium hry na klasické dechové hudební nástroje. Naopak VO v současné době zaznamenal nárůst v počtu vyučovaných žáků. Prostorové podmínky nevyhovují a vybavení učebny je zastaralé. Ředitel je seznámen s tímto problémem a má naplánovány úpravy i nové vybavení oboru.

Učební plány a učební osnovy vyučovaných oborů, které jsou písemně rozpracovány do individuálních studijních plánů v HO a do tematických plánů ve VO, jsou plněny. Nabídka individuální volby vzdělávacích aktivit vychází především z možností školy.

Škola má stanoveny reálné cíle, které z hlediska dalšího vývoje vyhovují aktuálním potřebám, zájmu žáků a vychází ze specifických podmínek města. Učební plány i učební osnovy obou oborů jsou plněny.

Kvalita, rozsah a účelnost plánování jsou vzhledem k velikosti a podmínkám školy hodnoceny jako průměrné.

Organizování

ZUŠ je školou s právní subjektivitou a hospodaří jako příspěvková organizace. Při počtu sedmi pedagogických pracovníků (tři interní, tři externí pracovníci a na dohodu zaměstnaný jeden učitel bez odborné a pedagogické způsobilosti) je organizační struktura jednoduchá a založená především na denním kontaktu ředitele s ostatními vyučujícími.

Vedení tvoří pouze ředitel a jedna interní vyučující, která je pověřena zastupováním. Průběžně jsou pak aktuálně delegovány dílčí pravomoci na další pracovníky. Poradním orgánem vedení je pedagogická rada. Písemně vypracované vymezení pracovních povinností učitelů nebylo inspekci předloženo.

Důvěrné informace o žácích i o zaměstnancích jsou řádně zabezpečeny.

Vzhledem k velikosti školy mají pracovníci přístup k informacím zajištěn především osobním kontaktem ředitele s pedagogy. Škola nemá ustaven žádný typ rodičovského sdružení. Rodičům podává informace o práci žáků zejména prostřednictvím žákovských sešitů. V průběhu školního roku pořádá školní přehrávky a koncerty, kde mohou rodiče osobně projednat případný aktuální problém s jednotlivými vyučujícími. Informační systém je účinný a existují v něm zpětné vazby.

Výroční zpráva (1999/2000) podává základní informace, slouží škole jako zdroj sebehodnocení a uvádí aktivity školy na veřejnosti, které následně podněcují zájem žáků o uměleckou činnost i o kulturní dění ve městě.

Organizační struktura školy je funkční a organizace vyučování žáků odpovídá obecně platným právním předpisům. Inspekce hodnotí tuto oblast řízení jako průměrnou.

Vedení a motivování pracovníků

Řízení výchovně-vzdělávacího procesu je zaměřeno na průběžné vytváření potřebných podmínek k řádnému plnění pedagogické práce prostřednictvím přímé, osobní spolupráce se všemi pracovníky (včetně plného pracovního uplatnění nevidomého interního učitele).

Učitelé mají dlouhou pedagogickou praxi, pedagogický sbor je stabilizovaný, s vysokým procentem odborně i pedagogicky způsobilých učitelů (93% z celkového počtu v týdnu odučených hodin). Začínající učitelé ve škole nepracují.

Další vzdělávání učitelů obou oborů probíhá na základě individuálních aktivit jednotlivců a tyto aktivity vedení školy plně podporuje. Například vyučující VO se již několikrát zúčastnila keramických seminářů. Získané nové poznatky pak následně ovlivnily výuku v předmětu plošně vyjadřování. Rovněž pravidelné kontakty učitelky s vyučujícími okolních VO a porovnávání výsledků vlastní pedagogické činnosti (výtvarné práce žáků) pomohly zvýšit kvalitu a tím i prestiž oboru na veřejnosti ve městě.

Písemně vypracovaná kritéria hodnocení pracovníků nebyla inspekci předložena. Ředitel projednává a hodnotí práci každého učitele především podle výsledků pedagogické činnosti, tj. hlavně sledováním výkonů žáků.

Na základě uvedených skutečností jsou systém, rozsah a efektivnost vedení i motivování pracovníků na průměrné úrovni.

Kontrolní mechanismy

Při sledování účinnosti řízení výchovně-vzdělávacího procesu a provozu školy se vedení školy zaměřuje především na kontrolu třídní dokumentace, průběžné hospitace v hodinách a na sledování výkonů žáků na veřejných vystoupeních a soutěžích. Mimo hospitací si ředitel orientačně kontroluje dodržování zadaných úkolů, termínů i kvalitu organizace pořádaných akcí. Písemně vypracovaný systém plánování kontrolní činnosti ani zápisy o uskutečněných

hospitacích nebyly inspekci doloženy.

Systém, rozsah a účinnost kontrolních mechanismů jsou na průměrné úrovni.

Hodnocení kvality řízení

Koncepční a plánovací činnosti vycházejí ze specifiky vyučovaných oborů. Zvolená organizační struktura umožňuje účinné řízení školy. Organizace výuky odpovídá obecně platným předpisům. Operativní řízení navazuje na plánování a kontrolu jednotlivých činností. Systém vedení a monitorování pracovníků je funkční, závažné nedostatky nebyly v oblasti řízení zjištěny.

Celkově je řízení školy na průměrné úrovni.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení (čj. 39/1999),
- učební plány ZUŠ, které byly schváleny MŠMT ČR (čj. 18.418/1995-25),
- Vzdělávací program výtvarného oboru základních uměleckých škol (čj. 15 865/2000-22),
- třídní knihy pro skupinové vyučování,
- třídní knihy pro individuální výuku – hudební obor,
- kmenové výkazy individuálně vyučovaných žáků,
- katalogy o průběhu studia – hudební obor,
- katalogy o průběhu studia – výtvarný obor,
- katalog nastudovaných skladeb,
- protokoly o přijímání žáků a komisionálních zkouškách,
- rozvrh hodin podle žáků a vyučovaných předmětů,
- záznamy z pedagogických rad,
- výroční zpráva za školní rok 1999/2000,
- doklady o odborné a pedagogické způsobilosti vyučujících,
- inspekční zpráva z orientační inspekce (čj. 0803-9697-115/97),
- hospitační záznamy inspektorů,
- archiv výtvarných prací žáků,
- kronika školy.

ZÁVĚR

Pozitiva:

- poměrně vysoký podíl výuky s odbornou i pedagogickou způsobilostí vyučujících (93 %),
- stabilizovaný pedagogický sbor,
- další vzdělávání učitelky VO,
- zvýšený zájem žáků o výuku ve VO,
- rozšiřující se nabídka uplatnění žáků v nových formách kolektivních vokálních a instrumentálních činností,
- škola poskytuje možnost výuky handicapovaným žákům,
- pořádání příležitostných tematicky zaměřených zájezdů pro žáky VO.

Negativa:

- vzdělávání žáků VO probíhá ve stísněných prostorových podmínkách,
- menší zájem žáků HO o studium hry na klasické dechové hudební nástroje,
- v hospitovaných hodinách nebylo často průběžné hodnocení žáků HO v souladu s předvedeným výkonem.

Doporučení:

- postupně zvyšovat podíl výuky na klasické dechové nástroje vzhledem k výuce hry na zobcové flétny,
- zvýšit důslednost a náročnost při kontrole a hodnocení zadaných úkolů.

V průběhu orientační inspekce nebylo zjištěno neúčelné a neefektivní využívání finančních prostředků přidělených ze státního rozpočtu.

Od předchozí orientační inspekce (čj. 0-0803-9697-115/97) ČŠI zaznamenala pozitivní posun v kvalitě vzdělávání ve VO školy.

Na základě sledovaných jevů a zjištěných skutečností škola plní svou funkci v souladu s deklarovaným vzdělávacím programem a je v oblasti kvality vzdělávání hodnocena jako velmi dobrá, v oblasti kvality řízení je průměrná.

Celkově je úroveň kvality výchovně-vzdělávacího procesu a řízení ZUŠ průměrná.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

ano

Školní inspektoři	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	PaedDr. Jana Langerová	PaedDr. Jana Langerová v. r.
Členové týmu	Jan Svoboda	Jan Svoboda v. r.

V České Lípě dne 25. října 2000

Datum a podpis ředitele stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 13. listopadu 2000

ano

Ředitel základní umělecké školy

Podpis

Tomáš Kašpar

Tomáš Kašpar v. r.

Předmětem inspekce bylo dílčí zhodnocení činnosti základní umělecké školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 8 téhož zákona může ředitel základní umělecké školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň
Průměrný	Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň
Pouze vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa
Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu
Plní, je v souladu	Dodržuje, čerpá účelně, efektivně
Neplní, není v souladu	Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Školský úřad	7. prosince 2000	081 417/00-04034
Zřizovatel	7. prosince 2000	081 418/00-04034

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
-	-	Připomínky nebyly podány